

EVL ÚDOLÍ JIHLAVY - LOKALITA PP PUSTÝ MLÝN

POPISY PRACÍ ZHOTOVITELE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ

Odstranění trnovníku akátu

Trnovník akát, který je na území České republiky nepůvodní dřevinou, kolonizoval v zájmové lokalitě žleby a lemy dřevin okolo stepních enkláv, kde původní dřeviny zcela nahradil nebo omezil jejich výskyt na malé roztroušené skupiny. Při volbě metody likvidace porostu trnovníku akátu byla v souladu se schváleným standardem AOPK ČR vybrána injektáž stromů.

Tato metoda se provádí obvykle v období 1. 8. - 30. 9., kdy trnovník akát začíná ukládat asimiláty do kořenového systému před obdobím vegetačního klidu. Stromy budou navrtávány ruční elektrickou vrtačkou s akumulátorem, ve které bude uchycen vrták o tloušťce 6 - 10 mm. Otvor bude proveden pod úhlem přibližně 10° od kmene stromu v hloubce cca 50 mm směrem k zemi tak, aby bylo zasaženo co nejvíce lýko, které rozvádí zásobní látky do kořenů. Při této metodě se provádí otvory po přibližně 10 cm obvodu kmene u paty stromu. Do vyvrtaného otvoru bude ihned po vytvoření aplikován 50% roztok totálního herbicidu na bázi glyfosátu (RoundUp Biaktiv, Touchdown). Otvor bude poté těsně uzavřen, aby nedocházelo k výparu herbicidu (například vtlačeným odlomeným kouskem větvičky o průměru cca 11 mm).

Stávající výmladky akátového porostu o tloušťce kmene u země do 5 cm budou uříznuty a bezprostředně po provedeném řezu zatřeny koncentrovaným roztokem herbicidu. Veškerá nadzemní organická hmota bude odstraněna mimo zvláště chráněné území. Po provedení plošné injektáže budou stromy následující rok pokáceny a zpracovány obvyklým způsobem v období vegetačního klidu s ponecháním pařezu na místě. Vzniklá dřevní hmota bude odstraněna ze zájmové lokality a ponechána vlastníkovu pozemku, kterým je obec Biskoupky.

Odstranění výmladků

I přes skutečnost, že se nepředpokládá zmlazení akátového porostu, může za jistých okolností ke zmlazení dojít. V takovém případě bude porost výmladků zlikvidován postřikem herbicidu na bázi glyfosátu na list (v období od 1. 8. do 30. 9. 2020, bez zákresu v managementových mapách). Odumřelá rostlinná hmota bude následovně posekána, shrabána a odstraněna ze zájmové lokality.

Výřez náletových dřevin

Stepní enklávy PP Pustý mlýn jsou dlouhodobě ohrožovány původními druhy dřevin, které expandují do volného prostoru a tím zmenšují plochy chráněných biotopů, mění jejich mikroklima, vodní režim a množství dostupných živin. Z tohoto důvodu bude vegetace náletových dřevin, jako je trnka obecná (*Prunus spinosa*), topol osika (*Populus tremula*), dub letní (*Qercus robur*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), růže šípková (*Rosa canina*) a ostružiník (*Rubus sp.*) odstraněna. Odstranění bude provedeno v průběhu 4 let, kdy každý rok v období vegetačního klidu (přibližně od 1. 11. do 15. 3. následujícího roku, kdy konec a začátek tohoto období závisí na charakteristických fyziologických projevech dřevin) a v období injektáže akátu (od 1. 8. do 30. 9.) bude odstraněna část porostu vymezeného území.

Rozložení etap výřezu náletu je patrné z příložených map. Při výřezu bude aplikován roztok totálního herbicidu na bázi glyfosátu (RoundUp, Touchdown) na pařez dřeviny. Při vyřezávání náletu budou ponecháni vybraní solitérní jedinci dřevin, jak vyplývá z příložených mapových

podkladů (borovice lesní, hrušeň). V místě budou ponechány všechny jalovce obecné (*Juniperus communis*). Odstraněné náletové dřeviny budou zpracovány obvyklým způsobem s ponecháním pařezu na místě. Veškerá vzniklá dřevní hmota bude ponechána vlastníkoví pozemku, kterým je obec Biskoupky.

Kosení

V částech stepních enkláv, které nejsou doposud zarostlé náletovými dřevinami, se vzhledem k absenci pravidelné péče mění vzácná společenstva extrémních stanovišť s konkurenčně slabšími druhy bylin a trav za konkurenčně silnější druhy, které jsou z pohledu ochrany přírody a krajiny méně hodnotné. Z tohoto důvodu budou stávající plochy xerothermních společenstev a plochy uvolněné po odstraněných náletových dřevinách koseny (viz mapové přílohy projektu) křovinořezem. Koseny budou i uvolněné plochy po odstraněných porostech akátu. Na plochách xerothermních trávníků bude kosení prováděno mozaikovitě, na plochách po uvolněných dřevinách tyto ostrůvky ponechávány nebudou, aby nedošlo k ruderalizaci okolního cenného území. V roce 2019 a 2021 bude provedeno kosení dvakrát, a to v první etapě od začátku vegetační sezóny do 30. 6. a v druhé etapě od 1. 8. do 30. 9. V roce 2020 a 2022 bude kosení provedeno pouze jednou, a to od začátku vegetační sezóny do 30. 6. Druhá seč bude vynechána z důvodu plánované pastvy smíšeným stádem ovcí a koz na vymezených plochách (viz navazující text dalšího opatření a příslušné mapy v přílohách tohoto projektu). Posečená travní hmota bude do 14 dní sklizena a odstraněna z ploch provedených zásahů. Vzniklá rostlinná hmota bude naložena na kontejnery a odvezena do kompostárny v Nové Vsi nad Oslavou, která se nachází ve vzdálenosti přibližně 5 km od zájmové lokality.

Pastva

Stepní enklávy včetně ploch vzniklých po odstranění náletu a ploch uvolněných po odstraněném akátu budou paseny smíšeným stádem ovcí a koz. Pastva má pro stepní biotopy v lokalitě přírodní památky Pustého mlýna nezastupitelnou roli. Pastvou smíšeného stáda dochází k redukci rostlinné hmoty, eliminaci případných výmladků nežádoucích dřevin a zároveň je při pastvě v zachovalých zbytcích stepních enkláv rozrušován drn, čímž se vytvoří matrice plošek obnaženého substrátu, kde mohou vyklíčit cennější druhy rostlin, které jsou konkurenčně slabší.

Pastva se bude na plochách prováděného obnovního managementu střídat s kosením, a to v roce 2020 a 2022, v období od 1. 8. - 30. 9. (viz mapové přílohy projektu). V souladu se schváleným standardem AOPK ČR bude pastva prováděna s mobilním elektrickým ohradníkem.